N:o 4. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Kammakaregatan 50, n. b. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 17 Februari 1896. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris beräknas efter rutor af visst antal petitrader. | 16. Årg.

Ambroise Thomas.

För en vecka sedan meddelade telegrafen att »Mignons» kompositör betänkligt insjuknat men under dagens lopp förbättrats; det dröjde dock ej länge innan på samma väg underrättelse kom, att den åldrige tonsättaren slutat sina dagar. Det var den 12 febr. som den berömde mästarens ande lemnade detta jordiska.

Thomas' namn är bland franska operakompositörers ett af de mest kända och värderade, men i likhet med sin ännu mera genialiske landsman Bizet är det egentligen blott ett hans verk, som gifvit glans åt dess skapares namn och synes bevara det åt odödligheten. Visserligen uppföras ännu å några scener Bizets »Perlfiskarena» liksom Thomas' »Hamlet», men det är den förres »Carmen» och den senares »Mignon», hvilka fört deras namn öfver verlden och skall bevara dem åt efterverlden.

Olik så många af sina konstbröder har Ambroise Thomas under en sällsynt lång lefnad haft lyckan till följeslagarinna. En hans biograf i denna tidnings första årgång yttrar sålunda om honom: »Hans lif har varit idel solsken: ingen omsorg om dagligt bröd, ingen jordisk motgång, erkännande redan i unga år, en lugn, regelmessig tillvaro, uteslutande upptagen af det, som var honom det käraste af allt, och slutligen en ålderdom på ärans tinnar med verlden beundrande för sina fötter — så ser detta konstnärslif ut.»

Charles Louis Ambroise Thomas föddes d. 5 aug. 1811 i Metz, son af en musiklärare. Tidigt lärde han violin- och pianospel, blef 1828 elev vid konservatoriet i Paris och hade Kalkbrenner, Dourlen, Barbereau och Le Sueur till lärare. Från 1829 förvärfvade den unge Thomas hvarje år en första premie och vann 1832 »grand prix de Rome» med den dramatiska kantaten *Herman et Ketty* samt begaf sig derpå till Italien.

Om Thomas' personlighet skrifver den nämnde biografen: »Ambroise Thomas har mycket af den nordiske drömmaren i sig. Man ser det också på honom. Hans figur är sjökaptens från våra sjöstäder, hans hufvud blondt med godmodiga drag, hans ögon stilla, grönblå, tankfulla. Men de nordiska naturerna trifvas vanligen ypperligt i Italien och vinna ofta sin bästa utveckling der ute. Så blef också för Thomas' produktion den heliga staden befruktande. Han återförde derifrån till Paris sin debutkomposition *La double échelle*, en enaktsoperett i italiensk buffagenre, som gafs med framgång på Opéra comique den 27 augusti 1837. I samma anda skref han sina öfriga kompositioner i denna första period.»

Efter nämnda debutopera följde 1838 *Le perruquier de la régence* i tre akter, som likaledes gjorde lycka. Tillsammans med Benoist skref han 1839 balletten *La gipsy* för Stora operan, och 1839—40 följde på Opéra comique enaktsoperan *Le panier*

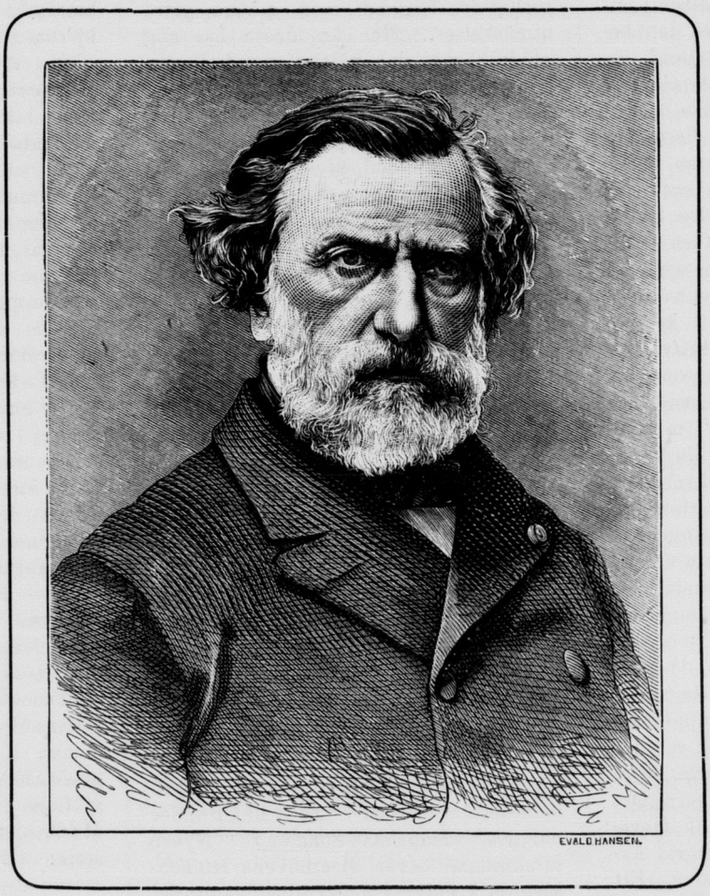

Ambroise Thomas.

fleuri och *Carline* i tre akter; 1841—42 fick han upp på Stora operan *Le comte Carmagnola* och *Le guerillo,* hvardera i två akter. *Angélique et Médor* i en akt 1843 och baletterna *Mina* och *Betty* på Opéra comique gjorde mindre lycka än hans föregående verk, och Thomas lät nu ej höra af sig på fem år. 1849—50 gjorde han i synnerhet med tvåaktsoperan *Caid* och *Le songe d'une nuit d'été* i tre akter på Opéra comique större lycka än någonsin förut. Mindre framgång vann han med *Raymond,* tre akter 1851, *La Tonelli* 1853, *La cour de Célimène* 1855, hvardera i två akter, *Psyché* och *Le carnaval de Venise,* begge 1857, *Le roman d'Elvire* 1860 (»Drottning Elviras saga», uppförd i Stockholm 1865), hvardera i tre akter, alla på Opéra comique. Nu följde den 17 november 1866 treaktsoperan *Mignon,* hvilken som sagdt gjorde honom verldsberömd och som med sin känslofulla, friska och melodiskt sköna musik förvärfvat sig stor popularitet öfverallt. Thomas vände sig nu till Stora operan, der hans näst »Mignon» mest kända operaverk *Hamlet,* i fem akter, uppfördes den 9 mars 1868, i hvilken opera Kristina Nilson såsom Ophelia gjorde sitt inträde på denna scen. Af sistnämnda båda operor gafs »Mignon» här i Stockholm första gången 1873; »Hamlet» har ej här blifvit uppförd, men en scen ur densamma, vansinnighetsscenen med »Neckens polska», uppfördes under fru Melbas gästspel härstädes 1893 och blef den berömda sångerskans största triumf. — En komisk opera i en akt, *Gille et Gilotin,* 1874, den stora tragiska operan *Françoise de Rimini,* efter flera års väntan uppförd på Stora operan 1882, och en stor balett på samma scen, *La Tempête,* 1889, ha gjort mindre lycka. Sistnämnda balett kallas äfven »Miranda» efter hufvudpersonen deri. I slutet af samma år som denna uppfördes visste man omtala, att komponisten var sysselsatt att skrifva en ny opera, »*Circe*», för Opéra comique. Andra kompositioner af Thomas äro kantater vid aftäckandet af minnesvårdar öfver Le Sueur (Abbeville 1852) och Boieldieu (Rouen 1875), hvarjemte han till verser af Barbier skref en kantat då 1,000:e föreställningen af Gounods »Faust» firades å Stora operan i december förra året — måhända hans sista verk. Vi ha förut omnämnt den storartade hyllning, för hvilken den gamle mästaren var föremål, då hans »Mignon» å en gratisföreställning på Opéra comique den 13 maj uppfördes för 1,000:e gången. Mignon kreerades å denna teater af Galli-Marié, som sjungit partiet öfver 700 gånger. Det har sedermera der utförts af Marie van Zandt, Kristina Nilson, Sigrid Arnoldson m. fl. och af Emma Calvé. Ett par dagar senare egde en galaföreställning rum å samma teater, då ett urval af Thomas' förnämsta kompositioner uppfördes. Tonsättaren hyllades äfven då med entusiastiska ovationer och belönades vid detta jubileum med storkorset af hederslegionen; det lär äfven ha beslutats, att en ny gata i Paris skulle komma att bära hans namn.

Den sista offentliga hyllning, som egnats den åldrige tonsättaren, torde ha varit den, hvilken egde rum för en månad sedan å en konsert på Stora operan. Man gaf bland annat prologen till hans opera »Françoise de Rimini», och den närvarande mästaren helsades då med en långvarig, glänsande ovation.

Utom förut nämnda kompositioner af Thomas har han skrifvit ett Requiem, från studietiden, en »Messe solennelle», en stråkqvartett op. 1, en stråkqvintett, en pianotrio, en fantasi för piano och orkester — Thomas var tidigt en förträfflig pianist — och andra pianosaker, flera mottetter och andra kyrkliga körsaker, många qvartetter för mansröster och sånger med piano, hvaribland sex neapolitanska canzonetter.

Ambroise Thomas blef 1851 Spontinis efterträdare i de sköna konsternas akademi i Paris och intog efter Auberts död 1871 direktörsplatsen vid konservatoriet, hvilket han reformerade. Af svenska Musikaliska akademien blef han ledamot 1872 och utnämndes 1880 till kommendör af Nordstjerneordens första klass. Franska komponisternas Nestor, bekant och värderad genom sina verk öfver hela verlden, var naturligtvis hugnad med många yttre utmärkelser. Mer än dessa har nog glädt honom den välförtjenta framgången af hans verk, i främsta rummet hans öfverallt så omtyckta »Mignon», hvars tacksamma titelrol så många sångerskor, deribland äfven svenska, fått äran och förmånen att studera in för den välvillige mästaren sjelf.

Beethovens Ciss-moll-Sonat.

1.

Denna favorit-sonat af mästarnes mästare specielt på instrumentalmusikens område bär opustalet 27, n:o 2 och utgafs 1809, tio år efter den lika populära »Sonate Pathetique» op. 13. Cissmoll-sonaten, kallad »Sonata quasi una Fantasia», är tillegnad »Alla Damigella Giulietta Guicciardi» eller m. a. o. grefvinnan Julia Guicciardi. Bekant är den romantiska historien om Beethovens »enda, olyckliga kärlek» till den unga sköna grefvinnan, ett svärmeri, som skulle ha tagit sig uttryck i denna sköna tonskapelse, hvilken derför också är allmänt känd under namnet «Månskens-Sonaten». Nyare forskningar öfver Beethovens lefnadshistoria * hafva emellertid till stor del utplånat det romantiska skimret öfver denna kärlekshistoria. Julia Guicciardi var nemligen icke den första och enda kvinna, för hvilken den känslofulle mästaren svärmat; mycket naturligt är emellertid, att den unga flickan, som helt ung med sin far flyttade till Wien och umgicks i den med Beethoven intima familjen Brunswick, gjort ett djupt intryck på Beethoven, helst som hon jemte sitt personliga behag äfven utmärkte sig för andlig begåfning och var skicklig pianospelerska. Att hon å andra sidan beundrade den store komponisten och svärmade för honom, så som unga damer i allmänhet kunna svärma för konstnärer, är lätt förklarligt. Något äktenskap mellan den fattige musikern och den unga grefliga fröken kunde ej gerna komma i fråga; också gifte hon sig redan d. 3 nov. 1803 vid 19 års ålder med grefve Wenzel Rob. Gallenberg, en flitig kompositör af balletter och tillfällighetsmusik. Detta skedde 6 år innan »Månskenssonaten» utgafs. Knappast kan man tänka, att minnet af och känslan för den forna flamman så långt efter den unga grefvinnans giftermål, hvarefter hon mycket vistats utrikes, skulle ha alstrat den ifrågavarande sonaten. Emellertid är det icke otroligt, att en hopplös kärlek till henne, åt hvilken sonaten är tillegnad, kan vara den grund, från hvilken den uppspirat, och att sålunda dess innehåll verkligen kan betraktas såsom ett älskande, såradt hjertas romantiska saga, uttryckt i toner.

Om vi ge akt på de två sonater af Beethoven, hvilka äro förenade under opustalet 27, så bär den som betecknas med n:o 1 (Ess dur), äfven titeln »Sonata quasi una Fantasia» och är tillegnad furstinnan von Lichtenstein. Man vet att denna sonat komponerades 1801 och utgafs 1809. Kompositionstiden för n:o 2, Cissmoll-Sonaten ha vi ej sett uppgifvas, men utgifningsåret är likasom den förras 1809, också äro de ju förenade under samma opustal. När n:o 1 är komponerad så tidigt som 1801, ehuru långt senare utgifven, synes det ej osannolikt, att n:o 2 kan ha komponerats något år efter n:o 1 sålunda före Giulietta Guicciardis giftermål. Äfven den omständigheten, att hon i tillegnan kallas med sitt flicknamn och ej »grefvinnan Gallenberg född Guicciardi» — i likhet med t. ex. Beethovens tillegnan åt »grefvinnan von Erdödy, f. grefvinna v. Niszky» — synes tala för ett tidigare komponerande af Cissmoll sonaten än efter Giul. Guicciardis giftermål. — Detta om sonatens uppkomst. I en följande uppsats skall dess musikaliska innehåll betraktas, hvarvid vi följa en i den nu upphörda «Nordisk Musiktidende» förekommande artikelserie: »Beethovens klaversonater».

* Se Svensk Musiktidning 1881 n:o 3 och 4: »Beethoven och Giulietta Guicciardi».

Programmusik, tonmåleri och musikalisk kolorism.

Af dr Hugo Riemann.

(Forts.)

På denna väg ha de funnit talrika efterapare. Det är dock icke blott programmet, som kännetecknar denna af de nämnda otvifvelaktigt geniala, skapande mästarne inaugurerade rigtning, ty många allt slags program, åtminstone öfverskrifvet sådant, saknande instrumentalverk, särskildt äfven kammarmusikverk, tillhöra lika bestämdt den Berlioz-Lisztska rigtningen, som de symfoniska dikterna och karaktersstyckena med titel. Hvad som visar dem tillhöra denna rigtning är just detta ersättande af naturlig tematisk utveckling, af egentliga tema, genom en lek med vexlande klangfärger, hvilkas inre berättigande man ofta nog har skäl att betvifla. Jemte vexlingen mellan höga och djupa tonregioner, mörka och ljusa klangfärger, är det omvexlingen af dynamik och rörelseart, som tager intresset i anspråk. Åskandet och brusandet å ena sidan, hviskandet och susandet å den andra äro ej så origtigt använda uttryck såsom karrikerande terminologi för detta slags musik, som väl har att uppvisa förträffliga klangverkningar men inga egentliga tankar. Man må ej söka att jäfva denna hårda dom med den invändningen, att temats begrepp i sjelfva verket är mycket sväfvande, att tema i alla fall äro sammansatta af högre och lägre toner och att dynamikens liksom rörelseartens vexling är något som tillhör allt musikbildande. Forskningen angående lagarne för melodibildning och gestaltningen af musikaliska tankar har väl ändå nu kommit så långt, att man icke får på allvar utgifva tomma passageverk och larmande arpeggier, mellan hvilka likasom oaser futtiga motiv utan lifskraft uppdyka, för verkliga tema, värda att ställa vid sidan af, eller till och med öfver, grundpelarne för våra klassikers och romantikers verk. Det är visst sant, att dessa korta suckliknande motivstumpar, som skola ersätta sångbara tema, kunna frambringa en god effekt, ehuru de, lösryckta ur sitt sammanhang och stälda bredvid ett tema af Beethoven eller Schumann, förefalla intetsägande och ofantligt embryonala, — frön, ur hvilka någonting kunde uppspira, men hvilka aldrig komma till utveckling. Dock är effekten, som sagdt, lik oasen i öknen, hamnen efter stormen; sedan man nog länge utan rast slungats hit och dit, tackar man himlen för ett ögonblick af hvila — en kontrastverkan, ingenting vidare. Detta sätt att komponera är billigt, det förutsätter en visserligen ej utan öfning men dock utan strängt arbete förvärfvad kännedom om effektmedlen, rutin i att blanda färgerna på paletten. Dessa skenkonstnärer, hvilka ställa fram en gestaltlös fantasi såsom ett konstverk, som skall ställa i skuggan frukterna af denna sanna konstens blomstringsperiod, ega måhända icke någon den ringaste förmåga att komponera en enkel sång.

Kanske går jag för långt — så mycket bättre! då kan min afsigt synas vara att genom öfverdrift göra faran för att beträda denna väg dess mera afskräckande. Men jag måste bekänna, att jag ofta nog emottagit just det skildrade intrycket utaf verk, som kritiken och fanatikerna af den nytyska rigtningen mottagit med hänförelse.

Koloriten är ett högst värdefullt, ett oumbärligt konstens verkningsmedel; men den får ej vara sitt eget mål, ej ett lysande hölje för det tomma intet. Koloriten såsom medveten, ändamålsenlig färgblandning är ju en nödvändig beståndsdel vid deltaljutförandet af hvarje konstverk; men den når en högre betydelse i tonmåleriet. Detta är allt. Redan den antika verlden kände till densamma. Man har bevis på att Sakades, hvilken omkring år 585 f. Kr. förskaffade flöjtspelet likberättigande med de andra konsterna vid de Pythiska täflingsspelen i Delphi, komponerade nomos Pythios, som rent musikaliskt, utan talad eller sjungen text, framstälde Apollos kamp med draken Python. Clement Jannequin framstälde omkring 1550 i fyrstämmiga »chansons» en slagtning (La battaille), fågelsång (Le chant des oiseaux), en hjortjagt (Chasse au cerf), två gånger en harjagt (chasse au lièvre), lärkans sång, näktergalens sång o. s. v. Äfven af hans samtida Matthias Herrman har man en musikalisk bataljmålning (Battaglia Taliana), och en annan berömd mästare från samma tid, Nicolaus Gombert, har skrifvit dylika karakteristiska stycken. Hufvudsaken hos dessa verk var dock mera en direkt efterapning af naturljud, och koloriten spelade i dem en underordnad rol. Medan under sextonde århundradet instrumenten öfvervägande betraktades och behandlades såsom ersättning för eller förstärkning af sångstämmorna och de för sångstämmorna skrifna verken ofta framträdde med tillägget »för sångstämma eller alla slags instrumenter» och man för utförande af fyrstämmiga stycken än använde fyra basuner, än fyra bombarder * eller fyra strånkinstrument, finna vi först i Florentinarnes musik-dramatiska försök svaga ansatser till karakteristisk anändning af instrumentens klangfärg och redan hos Monteverde ett genomgående medvetet bruk af det nya elementet. Orfevs (i »Orfeo», 1608) uttrycker sin klagan under ackompanjemang af basfioler, Plutos sång deremot förstärkes genom fyra basuner, andarnes kör genom två små positiv (orglar med flöjtstämma). Monteverdes italienska efterföljare nivellerade bruket af orkesterinstrument genom en nästan uteslutande stereotyp inskränkning till stråkinstrumenten; i den neapolitanska skolan (Scarlatti, Durante etc.) blef »bel canto», prydnadssången, snart en sådan hufvudsak, att det instrumentala åter trädde mer och mer i bakgrunden, och till och med rena instrumentalnummer (symfonier och ritorneller) ej förmådde emancipera sig från vokalsatsen. Först i fransmannen Rameau (1682—1764) uppstod åter en befordrare af instrumentationskonsten och en i viss mån ganska vågsam tonmålare. Vid denna tid (i första hälften af adertonde århundradet) utbredde sig de båda tonheroerna Händels och Bachs stora rykte. Såsom alla stora snillen betjenade sig dessa af konstens alla framställningsmedel och blefvo så äfven framstående befordrare af den instrumentala och vokala kolorismen. Så öfvergick ett redan ganska betydande arf på Haydn, Mozart och Beethoven, hvilket redan af den förste bland dessa utomordentligt förökades, i det denne ombildade orkesterinstrumentens samspel till en dialog mellan karakteristiskt skilda individer. Dock återstod alltid ett ansenligt språng till och med från Beethoven till Berlioz och Liszt. Musikens förmåga att intensivare öka ordets och handlingens verkan genom direkt förmedling mellan de verkande personernas känslor och åhörarne hade utvecklat operans och oratoriets konstarter till högre betydelse; musiken hade dervid fått sluta sig till handligens yttre gång på sådant sätt, att den med rätta kan betraktas som illustrerande, och slutligen måste äfven den tanken uppstå, att genom musiken allena vilja framställa en handling. Vi se ju, att redan de gamla grekerna en gång kommit så långt. Hvilket afstånd måste väl dock ha funnits mellan Liszts Faust-symfoni eller Berlioz' »Symphonie fantastique» å ena sidan och å den andra Sakades pythiska sång. hvilken beklagligen ej fins i behåll. Målet, hufvudprincipen är lika, men konstens framställningsmedel äro enorm förökade.

Hanslick förnekar kategoriskt musikens förmåga att framställa någonting. Att han deri går för långt torde framgå ensamt af den omständigheten, att musik som skall framställa någonting ej är ett flyktigt experiment i nyare tid utan en från fordom mer eller mindre kultiverad konstgren. Ty att t. ex. ett tonstycke, som efterliknar fåglarnes sång, föreställer eller framställer just denna men icke något dess intryck på menniskan, det behöfver väl ej påvisas.

(Forts.)

* Stora träinstrument.

Musikpressen.

På Brödrene Hals' förlag, Kristiania, har utkommit:

För piano, två händer:

Backer-Gröndahl, Agathe: *Fantasistykker*, op. 36. Hefte I och Hefte II, tillegnade Frithiof Backer-Gröndahl. Pris à 2 kr.

För en röst med piano:

Schytte, Ludvig: *Vier Lieder*, op. 82, Fräul. Margarethe Petersen in Verehrung gewidmet. 1) Warum (c—f); 2) Wiegenlid (e—e); 3) Singend über die Haide (dess—diss); 4) Der Traum (c—f). Pris 2 kr.

Sinding, Christian: *Lieder aus Winternächte* von A. Fitger, op. 26. Hefte I. 1) In Eis erstarrt mein Herze lag (h—fiss el. giss); 2) Ich bin ein Drach gewesen (ciss—e); 3) Ich war schon so klug (h—fiss); 4) Ich liege dir zu Füssen (c—e); 5) Da droben auf dem Berge (ciss—d). Heft II. 6) Ich neide nicht die gold'nen Säle (b eller c—e); 7) Es war im sonnigen Monat März (c—f); 8) Es sitzen drei Weiber zu weben (giss—d); 9) Einst verlor um eine Braune ich Humor und gute Laune (c—f eller g); 10) Du kannst ja doch nicht singen (d—f). Pris Heft I och II à 3 mark, särskilda sånger 1 mark.

Från P. J. Jürgenson, Moskwa, har utsändts:

För en röst med piano:

Rébiknoff, W.: *Romanser*, op. 1. Häft. II. 7) Wiegenlied (c—e eller f); 8) Ich will's Niemand gestehn (f—g); 9) In stiller Nacht f—f); 10) Verschwiegenheit (d—ass); 11) Ich bin allein (ciss—fiss); 12) O welch' herrliche Nacht (b—f).

Fantasistyckena af Agathe Backer-Gröndahl utgöra i 1:a häftet: Klage, Friskt mod, Valse, Vuggevise, Ballade, i 2:a häftet: Ungdomssang, Ländler, Aftenvind, Sang ved Rokken, Alfeleg. Fru Backer-Gröndahls eminenta förmåga såsom tonsättarinna är så väl känd, att man alltid med intresse mottager något nytt af hennes hand. De ofvan nämnda båda häftena med sitt omvexlande, intressanta innehåll förtjena ock att uppmärksammas af våra pianister. Styckena äro af medelsvår grad och sålunda afsedda för dem af den stora allmänheten, som kunna värdera god musik.

Bland sångerna tilltala oss mest de fyra af Ludvig Schytte, väl bekant hos oss genom sin vackra pianomusik och sina förträffliga musikpedagogiska arbeten. En verkligt melodisk åder genomströmmar dessa sånger med dess smakfulla ackompanjemang, hvilket endast i tredje sången (fiss dur) erbjuder svårigheter; tryckfel är väl ett dubbelkors på tredje raden från början i ackompanjemangets diskantstämma, detta dubbelkors står något för högt, framför e i stället för ciss.

Titeln till Sindings sista sång »Du kannst ja doch nich singen» skulle man kunna använda mot mängden af nutidens sångkomponister. Franz Böhme säger också i ett företal till sin samling tyska sånger från 18:e och 19:e århundradet: »Sångkompositionen har med få undantag degenererat — kommit på villospår. Stor skuld deri har det öfverdrifna användandet af deklamatoriska element. Man påbördar äfven sången för mycket. De flesta komponister bemöda sig ej om att uppfinna vackra, sångbara melodier, och dertill ser det ut, som om de verkligen skydde det enkla, naturliga uttrycket.» Man kan ej underlåta att erinra sig detta yttrande, då man genomgår de öfriga här anmälda sångsamlingarne. Christian Sinding är, som bekant, en mycket framstående norsk tonsättare men kan räknas till »yttersta venstern» bland nutidskomponister. Det hindrar ej att han har mycket vackert att bjuda, men ock deremellan åtskilligt bizarrt, som folk i allmänhet skakar på hufvudet åt men beundrare af »den nya stilen» — och sådana, som vilja anses förstå och njuta af den — finna förträffligt. Ju djerfvare harmonier, dess mer beundransvärdt! Qvintföljder verkade förr på en musikalisk person som ett slag för örat; de hörde rent af till förbjudna varor, nu få de fritt införas och smaka många som läckerheter. Att låta en a-molls-treklang omedelbart följa på en g durs, en d-molls på en c-durs (såsom i dessa sånger) — att icke tala om andra mera ovanliga än sköna harmoniska idéer —, det hör till sångkompositionens nya stil. Dertill skall nu sångstämman — en organiskt bildad melodi är för denna öfverflödig — väfvas samman med ackompanjemanget, som i stället för att vara den »följande tjenaren» oftast inkränktar första platsen. För nyare komponister äro också texter med innehåll af »weltschmerz» synnerligen begärliga såsom material för framställning af extravaganta musikaliska idéer. Ehuru Chr. Sinding mycket skattar åt denna nya smak, så kan han emellanåt skrifva sånger, eller uttrycka i dem idéer af stort musikaliskt värde, och sådana saknas ej heller i de ofvan nämnda sånghäftena.

De ryska sångerna ha titel endast på ryska språket, men lyckligtvis ha de särskilda sångerna äfven tysk öfverskrift och tysk text. Ackompanjemanget i dem är konsertmessigt och behöfver för sig en dugtig pianist. Äfven dessa sånger i den nya stilen innehålla guldkorn att taga vara på, om ock deras framletande kräfver möda och tålamod. Endast andra hälften af samlingen har blifvit oss tillsänd. Priset på hvarje sång är 30—50 kopek; något begripligt pris på häftet i sin helhet ha vi ej, såsom obekanta med ryska språket, kunnat upptäcka.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Febr. 1, 8. *Vermländingarne* (den ½ 275:e gången). — 2, 5, 10. Massenet: *Manon*. — 3. Verdi: *Aida* (Aida, Amneris: fruar Östberg, Linden; Radames, Amonasro, konungen, Ramphis: hrr Bratbost, Lundqvist, Sellergren, Nygren). — 4, 9. Thomas: *Mignon* (Mignon: frök. Lindegrén; Philine: frökn. Kragballe, Karlsohn; Meister, Lothario, Fredrik, Laertes, Jarno: hrr Lundmark, Nygren, Henrikson, Malmsjö, Grafström). — 6. Donizetti: *Regementets dotter* (Marie, markisinnan: fruar Östberg, Strandberg; Tonio, Sulpiz, Hortensius: hrr Bratbost, Sellergren, Grafström). *Blomsterbalett.* — 7. Humperdinck: *Hans och Greta. Skuggbalett.* — 12. Wagner: *Tannhäuser* (Elisabeth, Venus, herdegossen: fru Brag, frökn. Frödin, Karlsohn; Tannhäuser, landtgrefven, Wolfram, Biterolf, Walter, Henrik, Reinmar: hrr Bratbost, Sellergren, Lundqvist, Nygren, Lundmark, Malmsjö, Brag). — 13. *Konsert* med bitr. af Musikföreningen under professor Fr. Nerudas anförande. 1) Goldmark: Uvertyr till »Sappho»; 2) Stenhammar: Snöfrid; 3) Beethoven: Körfantasi; 4) Wagner: Förvandlingsmusik och slutscen ur »Parsifal» (se nedanför Musikföreningens konsert). — 14. v. Flotow: *Martha.* — 15. *Konsert* med biträde af frök. Marg. Petersen och hr Henri Such. 1) E. N. v. Reznicek: Uvertyr till »Donna Diana»; 2) Beethoven: Violinkonsert (hr Such) med ork.; 3) Wagner: Träumeri, sång (frök. M. Petersen) med ork.; 4) Saint-Saëns: Introduktion et Rondo capriccioso (hr Such); 5) Tschaikowsky: Elegie, Vals för stråkork.; 6) Schumann: »Frauen-Liebe und Leben» (frök. Petersen); 7) Sarasate: Ziguenerweisen (hr Such). — 16. Bizet: *Carmen* (Carmen: fru Almati-Rundberg; don José: hr Morello; Escamillo: hr Söderman. 175:e gången).

Södra teatern. Febr. 1—13. Millöcker: *Gasparone* (fru Emma Berg, gäst. 25:e gången ¹³/₂).

Musikaliska akademien. Febr. 1, 3. *Konserter* af fru Eva Nansen. Biträd.: konsertmästare Tor Aulin, frök. Alfhild Larson. — 2. *Matiné* af violoncellisten Carl Bach. Biträd.: frökn. A. Waldau, G. Samuel (ackomp.), 1:e konsertm. L. Zetterqvist, 1:e hofkapellm. C. Nordqvist, prof. Ivar Hallström (ackomp.), bassångaren Oscar Bergström, kammarmusikus Jos. Lang. — 4. *Konsert* af Lennart Lundberg. — 6. *Konsert* af frök. Valborg Aulin. Biträd.: fru D. Edling, hr Stéenmark, Aulinska qvartetten, damkör. — 7. *Konsert* af fröken Margarethe Petersen och hr Henri Such. Biträd.: frök. Bella Edwards (ackomp.). — 11. Musikföreningens 42:a konsert. Biträd.: fru Edling, frökn. E. Sidner, G. Torpadie, hrr C. A. Gentzel, E. Borgstedt, V. Stenhammar, k. hofkapellet; dirigent: prof. Fr. Neruda. 1) Goldmark: Uvertyr till »Sappho»; 2) V. Stenhammar: Snöfrid, dikt af Viktor Rydberg, för soli, kör och orkester; 3) Beethoven: Fantasi för piano, kör och orkester, op. 80; 4) Wagner: Förvandlingsmusik samt slutscen ur 1:a akten af »Parsifal» för kör och orkester. — 13, 16. *Konserter* af fru Teresa Carreno.

Vetenskapsakademien. Febr. 15. Konsert af hr Ragnar Grevillius. Biträd.: fru Ellen Johnn, frökn. Gudrun Torpadie, Sigrid Lindberg, Ebba Peterson.

»Manon», operans sista nyhet, har fortfarande gifvits, ehuru ej med den framgång man väntat, särdeles med afseende på rolbesättning och återgifvande. Den stränga kritiken har skrämt publiken.

»Vermländingarne», den gamla populära pjesen, har bättre dragningskraft; denna folkpjes gick den 1 febr. öfver operascenen för 275:e gången. Stycket uppfördes första gången den 27 mars 1846 och har sedermera gifvits en eller flera gånger hvarje år

med undantag af tioårsperioden 1868—1878, då det var alldeles borttaget från repertoaren. På premièren återgåfvos de vigtigare rolerna af följande personer: brukspatronen hr Wennbom, Vilhelm hr G. Kinmansson, Lotta m:lle Fundin, prosten hr N. W. Almlöf, Sven Erson hr Svensson, Lisa m:lle Bock, Erik hr Strandberg, Ola hr Pfeiffer, Britta m:lle Torsslow, Jan Hansson hr L. Kinmansson, Annika fru Wennbom, Anders hr Söderberg, Anna fru Hjortsberg, Per hr Jolin, Löpar Nisse hr Hjortsberg.

I »Tannhäuser» har fröken Frödin haft en ny rol som Venus, som i henne hade, särdeles i det yttre, en god representant. Sångpartiet återgafs vårdadt, tonansättningen tycktes oss fastare än vanligt. I Elisabeths rol var fru Brag särdeles tillfredsställande. Hr Bratbost syntes mindre väl disponerad som Tannhäuser. En ytterligare barnföreställning af »Hans och Greta» har äfven egt rum.

Södra teatern har haft god framgång med »Gasparone», hvari fru Berg varit mycket firad. Operetten har också hunnit gifvas 25 gånger sedan den 20 januari.

Konserternas antal under månadens första hälft har varit ansenligt.

Den konsert å k. operan, som var en repetition af Musikföreningens konsert ett par dagar förut, bevistades af konungen samt prinsarne Carl och Eugen samt nästan fyld salong. Bifallsyttringar och inropningar spenderades rikligen, särskildt hyllades härmed hr Stenhammar för sin kantat »Snöfrid». Denna lär förskrifva sig från 1891, men röjer så stort herravälde öfver orkestern, att man vill tro instrumentationen tillhöra en senare tid. Kantaten, börjande med en kort, stormhvinande inledning, innehåller flera vackra melodiska strofer, såsom i början och slutet, samt det vackra mellan stycket »Nu synes en vik», hvartill öfvergången från den stormande orkestersatsen som föregår (»Utgårds vilda jagt!») är lyckligt funnen. Dramatiskt lif och verksam orkestrering utmärka denna förtjenstfulla komposition mer än originel och melodisk uppfinning. Solisterna, fru Edling, fröken Sidner och hr Gentzel utförde sina partier utmärkt; hr G. med sin särdeles vackra tenor var en ny angenäm bekantskap. Orkestern och dirigenten gjorde sin sak con amore, likasom kören. Goldmarks »Sappho»-uvertyr, som inledde konserten, är en fantasirik komposition, full af vackra klangeffekter, specielt kombination mellan harpor och andra instrument, endast lidande af en för lång och tröttande mellansats, hvars svårigheter också ej fullt öfvervunnos. Aftonens skönaste nummer var oomtvistligt Beethovens körfantasi op. 80, hvars tema förekommer i en hans romans och påminner om nionde symfoniens körtema Hr Stenhammar skötte förträffligt pianopartiet i denna. Fantasien gafs här af Filharmoniska sällskapet i maj 1887. Wagners storslagna final ur »Parsifal», som äfven förut gifvits här, afslutade konserten. Nu hade tillkommit ett klockspel (företrädande kyrkklockor), som skulle ha gjort bättre effekt med renare stämning. Numret är i konsertsalen af något tröttande längd, skildt från handling och sceneri. Kören, solister, dirigent och orkester hyllades lifligt nu liksom vid konserten i Musikaliska akademien för den ovanligt underhållande konserten. En rik ovation bringades den talangfulle komponisten hr Stenhammar.

Teresa Carreno.

Operakonserten i lördags, hvarvid fröken Margarethe Petersen och hr Such medverkade, var ej mycket besökt. Densamma inleddes med uvertyren till »Donna Diana» af E. N. von Reznicek, en spirituel, fint instrumenterad, melodisk komposition, som man ofta får se på utlandets konsertprogram. Berömligt omtalas äfven den komiska operan, hvartill den hör. Komponisten är född 1861 i Wien, son af en högre militär, och har studerat i Leipzig samt skrifvit 3 tidigare operor, »Die Jungfrau von Orleans», »Satanella» och »Emmerich Fortuna», gifna i Prag. Frök. Petersen dokumenterade sig nu, såsom på sin konsert, som en god sångerska med vacker röst, men föredraget är något kyligt, icke af natur att hänföra, såsom man kunnat vänta sig af utländska omdömen om hennes sång. Hr Such har en stor teknik och spelar med smak, men hans ton är ej stor och saftig, hvarför han ock lyckades mindre väl med Beethovenkonserten än med Sarasate-numret, som inbringade konstnären lifligt bifall och inropningar. Stråkorkesterns utförande af Tschaikowskys Elegie och Vals, den senare bisserad, förtjenar allt beröm och det lifliga bifall, som egnades såväl denna, som orkestern i sin helhet, efter uvertyren, och dirigenten hr Nordqvist. Hr Such och fröken Petersens egen konsert var ej mycket besökt. Frök. P. anslog mycket med »Kennst du das Land» ur »Mignon» och sånger af Schytte, Strong, Lessman och Rückauf, mindre med Dyvekesångerna af Heise. Hr Such spelade briljant Paganinis D dur-konsert, hvars svårigheter han dock ej fullt bemästrade, och väckte stort bifall med Paganinis »Moto Perpetuo» och Sarasates Bolero; äfven Svendsens Romans och Chopin-Wilhelmjs Nocturne samt ett solonummer af Bach väckte bifall och föranledde flera inropningar.

Fru Nansens konserter gåfvos, som man kunde vänta, inför en fulltalig publik, och det själfulla föredraget framkallade de lifligaste bifallsyttringar. Programmets innehåll sakna vi utrymme att meddela. Fru N. biträddes af hr Tor Aulin, som på sista konserten tillsammans med hr V. Stenhammar spelade ett par förträffliga fantasistycken af Lange-Müller. — Violoncellisten i hofkapellet Bach hade på sin matiné en ganska talrik publik. Sjelf väckte han mycket bifall med Brahms' vackra violoncellsonat, stycken af Popper och sin egen komposition, Romance, samt deltog med hrr L. Zetterquist och C. Nordquist i Beethovens herrliga, utmärkt spelade Serenadtrio. Stor succès vann hr Bergström med sin sång, ackompangerad af prof. Hallström. Fröken A. Waldau biträdde med sånger, deribland en, »Sångarfröjd», af hr Bach väckte bifall. Hr J. Lang och fröken G. Samuel ackompangerade förtjenstfullt. Särdeles entusiastiskt bifall följde på hr Zetterquists utmärkta violinspel i Raffs cavatina. — Hr Lennart Lundberg konserterade inför talrika åhörare och med rikt bifall. Väl utbildad tek-

nik, klart och elegant föredrag utmärker den unge pianistens spel, egenskaper hvilka göra att han äfven är värderad och mycket anlitad som lärare. Hans program upptog Concert af Händel, Italienisches Concert af J. S. Bach, Beethovens sonat op. 57, Marche hongroise af Liszt, Nocturne och Polonaise af Chopin samt mindre saker af Schubert och Stojowski.

En konsert af blott egna kompositioner, såsom frök. Aulins, är mera ovanlig; dessa voro Stråkqvartett n:o 1, F dur, och Andante ur Stråkqvart. n:o 2, solosånger, (fru Edling, hr Stenmark) och körsånger, dels för fruntimmersröster med piano, dels för bl. kör med orgel (Julsång). Alla dessa verk röjde en på flitiga studier grundad kompositionstalang och goda ofta anslående musikaliska idéer, om ock ej mera originela eller visande högre inspiration.

Åter ha vi haft besök af fru Teresa Carreno, som kanske mer än förr visade sig vara en pianist af första rang, knappast öfverträffad i kolossal virtuositet, klart och perlande spel, utsökt smak och genialisk uppfattning. Nu som alltid har hon också hänfört sin publik, hvilken dock på sista konserten var mindre talrik; tiden för denna, en söndagskväll, var också olämplig. Hon lät denna gång höra Beethovens sonater, op. 27, n:o 2 och op. 53, Schumanns G moll-sonat, Bachs Chromat. Phantasie, Schubert-Tausigs Marche militaire, Schubert-Liszts Soirée de Vienne, Dess-dur-Etyd och E-dur-Polonaise af Liszt, flere saker af Chopin, Mendelssohns Präludium och Fuga op. 35 etc.

Herr Grevillius' konsert var talrikt besökt och sångaren var sjelf vid god disposition. Värdefullt biträde hade han i de ofvan nämnda medverkande. Rikt bifall uttryckte ock publikens belåtenhet.

En uppvisning af Rich. Andersons elever, mest af de yngsta, intygade ånyo den goda undervisningen i hans musikskola.

Från in- och utlandet.

Kungl. operan. Glucks »Iphigenia i Aulis» återupptages i dessa dagar. Nästa nyhet som kommer att gifvas är Andreas Halléns »Hexfällan», hvilken snart går öfver scenen. För öfrigt repeteras »Trubaduren», »Barberaren i Sevilla» och »Kärleksdrycken», hvarjemte inöfningslistan upptager »Majdrottningen», »I Bretagne», »Figaros bröllop», »Den bergtagna», »Hugenotterna» och »Falstaff».

Fröken Sigrid Carlheim-Gyllenskölds konsert, som var ämnad att gifvas den 25 dennes, framflyttas till den 2 mars, för undvikande af kollision med Filharmoniska sällskapets konsert.

Fröken Astri Andersen, den unga, talangfulla pianisten, som vid sitt uppträdande å en af k. operans symfonikonserter i början af säsongen skördade så lifligt bifall, förbereder till torsdagen den 27 dennes en konsert i Musikaliska akademiens stora sal. Hon biträdes af sopransångerskan fröken Bidenkap, hrr O Lejdström, L. Zetterqvist m. fl.

Hr Hugo Alfvén, den unge, begåfvade violinisten i k. hofkapellet, förbereder till torsdagen den 27 dennes en konsert i Vetenskapsakademiens hörsal. Vid denna konsert, gifven med biträde af fru Dina Edling, fröken Gerta Samuel och hr Oscar Bergström, framträder konsertgifvaren med följande egna kompositioner: Sonat för piano och violin, två sånger (hr Bergström) och en Romance för violin samt spelar vidare La Folia af Corelli, Le Déluge af Saint-Saëns samt Sérénade af Pierné. Prof. Ivar Hallström lär komma att ackompanjera sin elev, hr Bergström. Vi antaga, att hr Alfvén får se en talrik publik på sin konsert.

Fröken Tora Hwass kommer att i nästa månad gifva en triosoaré med biträde af konsertmästare L. J. Zetterqvist och professor Franz Neruda. Programmet upptager A-moll-Trio af Tschaikowsky, Piano-Sonat, Fiss moll, af Schumann samt Beethovens B-dur-Trio, op. 97.

Fröken Frida Schytte, den intagande och talangfulla danska violinisten, är genom sin impresario, hr Folmer Hansen, engagerad att medverka vid en symfonikonsert å k. operan härstädes i april.

Invigningsoperan. Musikaliska akademien har till ledamot i den prisnämd, som skall granska de operor, hvilka erbjudas till uppförande vid invigningen af den nya k. operan, för sin del utsett hofkapellmästare J. Dente.

»Anteckningar om Stockkolms teatrar.» Kamreraren vid k. operan, hr G. F. Törner, har med stor beredvillighet ställt sina högst samvetsgrant förda, intill närvarande tid gående anteckningar om de k. teatrarnes repertoar och personal till hr Johannes Svanbergs förfogande. Som bekant torde vara, ligga till grund för de Dahlgrenska teateranteckningarne de af hr Törner förut utarbetade repertoarböcker och personallistor — sträckande sig så långt tillbaka i tiden som från 1773 — hvilka af hr Törner påbörjades för öfver 50 år sedan (under hans tjenstgöring som extra ordinarie kanslist vid k. teatern) och hvilka sedermera gåfvo uppslaget till det Dahlgrenska verket, hvilket dock, som kändt är, beträffande uppförda teaterstycken, äfven omfattar öfriga af hufvudstadens teatrar.

Alma Fohström, den berömda sångerskan, kommer att i april gifva två konserter härstädes.

Aulinska qvartetten anträdde den 12 dennes en konsertturné genom mellersta Sverige, med början i Eskilstuna. Den 17 och 19 dennes konserterar qvartetten för första gången i Kristiania. Turnén afslutas i Göteborg den 21 dennes vid Nya musikföreningens andra abonnementskonsert derstädes.

Direktör Aug. Meissner och hans kapell började med 1 februari åter sina populära konserter i Berns' salonger. Sista afdelningen af aftonens föreställning är emellertid ännu egnad åt varietéprestationer. Med stormande ovationer har hr Meissner och kapellets återtagna verksamhet i denna lokal helsats af en publik, mera distinguerad än vanligt och som brukar aflägna sig när varietéafdelningen begynner.

Fröken Esther Sidner har i slutet af förra månaden konserterat i Skånes förnämsta städer med stor framgång. I Lund biträddes hon af en dubbelqvartett äldre studentsångare.

Fru Anna Norrie uppträdde den 6 februari i Berlin å Theater unter den Linden som den sköna Helena och gjorde stor succès. Särskildt berömmes hennes vackra om än icke stora röst och en fin smak, hvarmed hon öfverträffar de vanliga tyska operettsångerskorna.

Hr Sven Scholander har nu begynt sina uppträdanden i Berlin. Den 11 dennes var han inbjuden att på slottet sjunga för den kejserliga familjen, och uppträdde sedan på en af »Verein Berliner Presse» i Architektenhaus gifven välgörenhetssoaré. Om detta uppträdande telegraferade Dagens Nyheters korrespondent: Scholanders första uppträdande i afton blef en stormande succès. Publiken visade sig fullständigt uppfatta sångaren och var entusiastisk.

Svensk musik i utlandet. Filosofie kandidaten Alfred Berg, under flera år Lunds studentsångkörs anförare, och som på senare tiden idkat musikstudier i Leipzig, skall anföra en konsert i Leipzig, hvarvid uteslutande hans egna kompositioner skola komma till utförande, har meddelats från Lund till Dagens Nyheter.

Den svenska sången. Sju olika nationers sångkörer, endast af mansröster, täflade nyligen vid en stor sångarfest i Chicago om priset. Auditoriums sal, som rymmer 4,000 menniskor, var fyld af åhörare.

Böhmarne började, sedan kom turen till Svithiods sångarklubb, hvilken fick häfda den svenska sångaräran i Ame-

rika inför en större publik än någon annan hall i Amerika kan rymma. Och klubben gjorde det under prof. J. L. Swenssons ledning med all heder. Den stämde upp »Sjömannen» af Jahnke, och då dess dels kraftiga, dels lekande, milda toner till sist öfvergingo i ett pianissimo och upphörde, tog publiken vid med åskor af applåder.

De öfriga sångföreningarne, polacker, tyskar, walesare, schweizare och norrmän, sjöngo äfven i allmänhet förträffligt. Prisdomarena tillerkände emellertid svenskarne första priset, ett vackert standar och en stor, vacker guldmedalj åt anföraren, tyskarne det andra och norrmännen det tredje priset. Väldiga applåder ljödo, näsdukar fladdrade, bifallstecknen togo sig hundrade ut tryck. Svithiods sångare tackade med »Sångfåglarne».

Göteborg. A Stora teatern har Hj. Selanders sällskap under denna månad uppfört operetterna «Orfevs i underjorden», »Läderlappen» och »Nanon eller värdinnan på Gyllene lammet», af R. Genée. För en ambulans- och sjukvårdsfond ha medlemmar af societeten gifvit å denna teater en musikal.-deklam. soaré, hvarvid bl. a. delar ur Ivar Hallströms opera »Vikingarne» utfördes.

Från våra grannländer.

Kristiania. Febr. 1—15. Nationalteaterns nya byggnad är nu till det yttre färdig. Enligt kostnadsförslaget skulle för inredningen behöfvas 660,000 kronor. Vid förra årets slut hade man 75,000 kronor disponibla härför. I dessa dagar har Kristiania sparbank beviljat åt teatern ett räntefritt lån å 50,000 kronor.

Kristiania teater har af musikpjeser denna månad endast uppfört »Flagermusen». Å Eldorado har Fröbergska sällskapet gifvit »Trubaduren», med förut nämnd rolbesättning, »Röverne», »Jorden rundt på 80 dagar», »Vermländingarne» och »Drilléns operett». På söndagarne ha gifvits 2 föreställningar, en kl. 4, med konsertafdelning å hvilken sångerskorna fröken Gerda Peterson och fru Moe-Jensen sjungit, en kl. 7,30. Den 8 d:s gaf fru Eva Nansen en konsert med biträde af hr Martin Knutzen, hvarvid såväl konsertgifvarinnan som hr Knutzen rönte entusiastiskt bifall. Konstnärsfamiljen Knut Ekvall gaf här konsert d. 13 och derefter en folkkonsert i Bröderne Hals' konsertsal. En kör- och ensemblekonsert gafs d. 15 af Thorvald Lammers. — Aulinska qvartetten annonserar soaré till d. 17, då programmet upptager: Schumanns stråkqvartett n:o 1 A-moll, Fr. Bernalds pianoqvintett n:o 2 A-dur, Griegs stråkqvartett G-moll.

Helsingfors 1—13. På Svenska teatern har Runebergs födelsedag d. 5 febr. firats med Akademiska sångföreningens utförande af »Suomis sång» och »Vårt land» å en för öfrigt dramatisk representation. Af musikpjeser har uppförts Costés »Kolhandlarne» med fru Castegren som Therèse. Finska teatern har äfven firat Runebergs fest, hvars program, såsom helt och hållet finskt, vi ej kunna meddela. Här har dessutom gifvits »Regina von Emmeritz». — Filharmoniska sällskapet har gifvit 3 populära konserter, deraf en Wagner-afton, med biträde af violinisten frök. Eileen O'Moore. En populär konsert har äfven gifvits af hr Armas Järnefelt med program af endast egna kompositioner. D. 7 o. 9 febr. ha konserter gifvits af Viborgs nationaldamkör med biträde af Viborgs klockarelevskolas elever under hr Emil Sivoris ledning. Kören berömmes för ypperlig à capellasång och sammansjungning. En »Vaggvisa» af Læthén och Ilvos sång ur »Kullervo» af Sivori nämnas som tonsättningar af konstnärligt värde, hvilka utfördes. Programmet upptog bl. a. Södermans »Bröllopsmarsch» för blandad kör. Filharmoniska sällskapets 5:e symfonikonsert d. 13 hade följande program: 1 Beethovens symfoni n:o 6 (Pastoral), 2 Saint-Saëns: Pianokonsert (hr Henri de Melcer), 3 Wagner: Sorgmarsch (Siegfrieds död) ur »Götterdämmerung». På societetshusets varietéföreställningar uppträder fortfarande hr Pasqualis.

Frök. Aino Achté har af komponisten J. B. Wekerlin, pariskonservatoriets bibliotekarie och medlem af juryn, anmodats sjunga sopranpartiet i ett af honom komponeradt oratorium som i slutet af månaden skall gifvas å Salle Erard. Sångerskan har mottagit det smickrande anbudet.

Köpenhamn. Febr. 1—15. Kongl. Teaterns förnämsta tilldragelse under månaden har varit premièren af Aug. Ennas nya opera *Aucassin og Nicolete* d. 2 d:s. Texten till denna 4-aktspjes är af Sophus Michaelis och är hemtad från den intagande gamla nordfranska chantefabeln. Personalen och rolbesättning är följande: Grefven af Beaucaire: hr Const. Petersen; Aucassin, hans son: hr Fr. Bruun; Vicegrefvinnan: frk. Dons; Nicolete, bennes guddotter: frk. Noack; grefve Bougar af Valence: hr Lincke; Isabel hans syster (stum person); en tornväktare: hr Brandt; ung herde: hr Agerholm; riddare, damer, svenner, borgare, Saracener, herdar, herdinnor. Handlingen är i Provence. — Enligt Nat. Tid. har Enna gjort ett framsteg med denna opera, hos hvilken ej som i »Kleopatra» det orkestrala är öfvervägande. En stil af medeltidsromantik säges råda i operan, ehuru å andra sidan musiken säges sakna karakter och helhetskolorit, motiven vara mindre personliga och inspirerade än konstruerade. Texten lär taga sig väl ut i förening med musiken. Utförandet berömmes, särskildt bland rolinnehafvarne frök Noack och hr Bruun. Operan mottogs med stormande bifall och har hittills gått 4 gånger öfver scenen. Nat. T. frågar med rätta hvad »vicegrefvinnan» betyder — måhända vicomtesse? K. teatern har för öfrigt uppfört »Ungdom og galskab», »Carmen», »Det var en gang . . .» och »Elverhøj».

Af större konserter ha vi att nämna: Joh. Svendsens och Kgl. Kapellets 2:a symfonikonsert, hvars program upptog: Berlioz: Romersk karnaval; Saint-Saëns: Phaëton; J. Svendsen: Andante och final ur violinkonsert (hr Ant. Svendsen); Glaszounow: Andante; C. Franck: Les Eolides; Beethoven: Pastoral-symfoni; Cæciliaföreningens 2:a konsert med engelsk musik: andeliga hymner af Th. Tallis, William Bird, Orl. Gibbons; 3 verldsliga verk: Madrigaler af Th. Morley, Weelkes och J. Wilbye, en Purcell-afdelning samt verk af Händel (kröningshymn), Arne (sonat) och Sullivan (mindre körer). — Flere Paläkonserter ha gifvits, d. 12 med biträde af sångerskan fru Ingeborg Sundby f. Due och hr Martin Knutzen, båda från Norge. En konsert med biträde af Sven Scholander inställdes på grund af dennes inträffade illamående. Konserter ha för öfrigt gifvits af Henri Brausen, biträdd af sångerskan Harriet Hornemann (debut), af sångarne Svend Ehlers och Otto Höj.

Paris. »Folies-Marigny», den teater der Offenbachs »Bouffes parisiens» grundades och Lecocq förtjente sina sporrar, har uppstått i ny och präktig gestalt samt invigdes nyligen med ett tillfällighetsstycke af Michel Carré och Collas: »Le Dernier de Marigny», musik af Edm. Misse, jemte en prolog af Armand Silvestre, hvartill Francis Thomé skrifvit musiken. Teatern är inredd med stor lyx och har en utmärkt balettkår.

Akademien för de sköna konsterna har nyss tilldelat Rossini-priset åt hr Léon Honoré, en ung komponist, som för andra gången vunnit detta pris — något som aldrig förr inträffat.

Hamburg. På Stadtteatern har gifvits under förra månaden två nyheter: »Der Evangelimann» af Kienzl, en opera, som tycks ha flerstädes vunnit framgång, samt en glad enakts balett »Fantasien in Bremer Rathskeller», musik af Graeb-Steinmann. Båda nyheterna hade stor framgång, men baletten anses kunna hålla sig längre uppe än den rörande, gråtmilda operan.

Donna Diana, Rezniceks nya opera, tycks bana sig väg öfver flera tyska scener. Texten, skrifven af komponisten sjelf, äfvensom musiken visar ojemnheter, men den senare erkännes vara melodisk och underhållande.

Louis Pécskai är namnet på en betydande violinvirtuos, som i början af januari varit inbjuden till den musikaliska drottningen af Italien att spela på en konsert i Quirinalen. Artisten, som utförde Beethovens konsert, Gondolieria af Sgambati, Burlesque af Firindelli m. m., blef mycket applåderad. Han ämnar denna vinter efter en konserttur i Italien låta höra sig i Ryssland och England.

Rubinstein-anekdoter.

Reverend M. Haweis berättar i en engelsk tidning några anekdoter om Anton Rubinsteins vistelse i England. Rubinstein hoppades der finna en publik, som intresserade sig för hans bibliska operor och fann sig bedragen i sin förväntan när det fromma England visade stor afsky för denna bibelns »profanation» och tydligt gaf tillkänna, att dessa hans verk der ej kunde påräkna något gynsamt emottagande. En gång efter en triumf i Kristallpalatset var Rubinstein inbjuden till sekreteraren för konsertförvaltningen mr Grove och hänförde efter middagen de närvarande med att han i den stora musiksalongen, som endast var belyst af månskenet, började spela Beethoven. Sedan spelade han, då åhörarne med andäktig tystnad hade lyssnat till hans spel, Schuberts »Erlkönig» så »fruktansvärdt», efter hvad sagesmannen berättar, att alla voro hänryckta öfver den målande och skakande framställningen. Dagen derpå fann man visserligen åtskilliga hammare i pianot sönderbrutna, men herrn i huset undrade ej derpå, bara förvånades öfver att icke alla hammare sönderslagits.

* * *

Under åren 1862—66 uppehöll sig Rubinstein ofta vid Rhen eller i Wiesbaden, bara fördjupad i kompositioner, alldeles hvilande från pianospelet. När någon bad honom spela, sade han antingen: »Jag röker hellre!» eller ock: »Låt mig vara i fred, jag vill inte mera veta af pianot!» Rubinstein var nervös under det han spelade och kände sjelf bäst sina fel. Äfven de många noter, han lät falla under pianot, var en följd af denna nervositet, och han skrattade mest sjelf när Stephen Heller, med hvilken han mycket umgicks i Paris, sade om honom: »Det der har han återigen spelat gräsligt himmelskt!» När Rubinstein en gång i Paris uppmanades att spela på en af Pasdeloups populära konserter, hvilka ofta nog voro banala, sade han: »Jag spelar inte gerna på andra konserter än de, som äro opopulära!»

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kammakaregatan 50, n. b.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 2—3 e. m. **Frans J. Huss.**

Till utförande på piano af

DANS-MUSIK

rekommenderar sig undertecknad, som deri eger mångårig vana och erkänd skicklighet. Beställningar mottagas här hos hrr musikhandlare eller i min bostad, **Drottninggatan 73 B,** 1 tr. upp. Allm. Telefon 49 67.

Henning R. Wejdling.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Nitton **första** pris, **in- och utrikes.**

Flyglar och Pianinos

Beqväma afbetalnings-vilkor.

Talrika vitsord från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Franz Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Madame Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

Albumblad

5 melodiska tonstycken för Piano (Romance. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche Triomphale) af

Adrian Dahl,

finnes att köpa å **Svensk Musiktidnings expedition,** Kammakaregatan 50, samt hos hrr musikhandlare och bokhandlare i landsorten. Pris 1 krona.

Dessa vackra pianostycken af den nu genom flere omtyckta arbeten bekante tonsättaren kunna med skäl rekommenderas åt våra pianister.

Pianon och Pianinon

afprofvas och uppköpas af kompetent person, som alltid till köpares belåtenhet utfört sådana uppdrag. Närmare underrättelse å denna tidnings expedition, Kammakaregatan 50.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å ***2 kronor*** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm: **Mästersamuelsgatan 24.**

Musikalier säljas från **10 öre** till högre priser i

Lånbiblioteket

Drottninggatan 81 B.

Obs.! *All ny litteratur finnes att låna. Billiga vilkor.*

(S. T. A. 24 159.)

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.

43 Regeringsgatan 43.

☛ **Flyglar, Tafflar** och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

Konserter

i

Göteborg

arrangeras af

J. F. Richters Bok- och Musikhandel

(Medén & Åkerblom)

som äfven beredvilligt lemnar nödiga upplysningar.

Välsorteradt lager af **Musikalier.**

Utländska upplagor anskaffas genom direkt förbindelse med utlandet på kortaste tid.

Strängar och instrumenttillbehör.

Innehåll: Ambroise Thomas † (med porträtt). — Beethovens Ciss-moll-sonat. — Programmusik, tonmåleri och musikalisk kolorism, af dr Hugo Riemann (forts.). — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Teresa Carreno (porträtt). — Från in- och utlandet. — Rubinstein-anekdoter. — Annonser.

Stockholm. Köersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1896